

Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman raportti 2023

*"ikääntyessä eletään täyttä
oman näköistä elämää"*

- ▶ **Kymenlaakson hyvinvointialue aloitti toimintansa vuoden 2023 alussa. Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma päivitettiin uuden organisaation mukaiseksi.** Ikääntyneen väestön suunnitelmaan on kirjattu maakunnalliseen hyvinvointisuunnitelmaan pohjautuvat maakunnallisesti yhteiset välitavoitteet vuodelle 2023 sekä niille sovitut toimenpiteet. Välitavoitteissa on huomioitu strategiset tavoitteet ikääntyneen väestön hyvinvoinnin sekä osallisuuden ja toimijuuden tukemisesta ja mahdollistamisesta.
- ▶ Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman suunnittelukauden tavoitteet ja niille sovitut indikaattorit ovat yhtenevät alueellisen hyvinvointikertomuksen kanssa.
- ▶ **Toimenpiteissä on huomioitu kuntakohtaiset tarpeet sekä eri tahojen osallistuminen niiden toteuttamiseen.** Toimenpiteissä kuvataan konkreettisia toimenpiteitä välitavoitteiden saavuttamiseksi. Välitavoitteet ovat maakunnallisesti yhtenevät, mutta niiden toimenpiteet on laadittu kuntakohtaisesti/toimijakohtaisesti.

- ▶ Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman välitavoitteille asetetuissa toimenpiteissä näkyy vahvasti ikääntyneen väestön toimintakyvyn kokonaisvaltainen tukeminen. **Toimenpiteissä korostuu ikääntyvän väestön osallisuutta ja toimijuutta tukeva toiminta.** Myös ikääntyneen väestön **digiosaamisen vahvistaminen ja tukeminen** sekä päihteiden käytön ehkäisy ja puheeksi ottaminen näkyvät toimenpiteissä. Toimenpiteiden teemoissa nousee vahvasti esille alueellinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa sekä yhteistyön edelleen vahvistaminen.
- ▶ Syksyllä 2023 toteutettiin **kymenlaaksolaisille ikääntyneille kysely** yhteistyössä TulKoti hankkeen kanssa, miten ikääntyneet asukkaat voivat ja millaisia terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tarpeita heillä on. Aineisto kerättiin verkkokyselynä ja paperikyselynä hyvinvointialueen kunnissa 14.8.–24.9.2023 ja siihen vastasi 1002 henkilöä. Kyselyn perusteella voidaan yhteenvetona todeta, että Kymenlaakson hyvinvointialueen ikäihmisten osallisuuden, merkityksellisyyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden tunne ja kokemus ovat hyvällä tasolla, ja suurimmalla osalla vastaajista heidän elämänsä on mielekästä ja aktiivista.
- ▶ Aukkaiden osallisuuden kokemukset olivat vahvoja: lähes yhdeksän kymmenestä koki elämänsä merkitykselliseksi ja suurin osa koki kuuluvansa johonkin yhteisöön tai ryhmään. Useimmat kokivat pystyvänsä vaikuttamaan oman elämänsä kulkuun, eli heillä oli vahva tunne toimijuudesta. Tärkeitä tekijöitä osallisuuden kokemukselle olivat oma terveys ja läheiset ihmissuhteet. Haasteina kuitenkin ilmenivät mm. rahatilanne, sairaudet ja erilaiset kuormittavat ympäristötekijät.
- ▶ Ryhmiin kuuluttiin, jos se oli mahdollista talouden ja toimintakyvyn puolesta, mutta esim. osa ulkopaikkakunnilta muuttaneista koki itsensä yksinäiseksi. Alueen ikääntyneet olivat vastausten perusteella liikunnallisesti aktiivisia – tosin fyysiset rajoitukset, motivaation ja seuran puute vähensivät liikuntaintoa. Oman ympäristön liikuntapaikat tunnettiin hyvin. Oma ympäristö koettiin pääasiassa hyvin turvallisena, ja toimijuuden tärkeys korostui myös kysyttäessä kotona yksin pärjäämisestä.
- ▶ Hyvinvointialueen koko aluetta leikkaavat ennaltaehkäisevät sekä kuntien palvelut eivät olleet niin tunnettuja vastaajien keskuudessa.

- ▶ Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman välitavoitteille määriteltyjen toimenpiteiden toteutumista on seurattu alueellisesti Maakunnallisessa Ikääntyneen väestön yhteistyöryhmässä sekä Kymenlaakson hyvinvointialueen omissa palveluissa. **Välitavoitteille asetetut kuntakohtaiset/toimijakohtaiset toimenpiteet on raportoitu kuntakorteille**, joissa myös seurataan toimenpiteiden toteutumista.
- ▶ Hyvinvointialueen aloittaessa toimintaansa yhteistyössä on järjestäytytty uudelleen, Kymsoten aikana on muodostunut tiivis Kuntien ja Kymsoten yhteistyö hyvinvointisuunnitelman ja kuntakohtaisten yhteistyömallien kehittymisen myötä, jota hyvinvointialueen käynnistymisen myötä on pyritty jatkamaan. Myös järjestöyhteistyö on vahvistunut.
- ▶ Kuntien ja hyvinvointialueen välitavoitteista nousee esille yhteneviä toimenpiteitä muun muassa avoimien kohtaamispaikkojen ja kaatumisseulaan liittyvien toimenpiteiden osalta. Hyvinvointialueen rooli kohtaamispaikka-toiminassa on ollut Sote - asiantuntijuuden osaamisen tuominen kuntien, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa tehtävään yhteistyöhön kuntien oman toimintaympäristön mukaisesti.
- ▶ Välitavoitteille asetetut toimenpiteet ovat toteutuneet pitkälti suunnitellun mukaisesti. Pääsääntöisesti suunnitellut toimenpiteet ovat alkaneet ja etenevät tai ovat valmiina. **Korona-pandemian vaikutukset näkyvät edelleen osittain osallistumisissa tapahtumiin ja toimintoihin.** Kunnissa on kaiken kaikkiaan kehitetty ja vahvistettu aktiivisesti ikääntyville kuntalaisille suunnattua toimintaa ja toimintamalleja tiiviissä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kunnan omien erityispiirteiden ja tarpeiden mukaisesti.

- ▶ Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelmaa täydentää yhteiskehittämisenä alueen kulttuuri- ja sote-toimijoiden kesken valmistunut **alueellinen ikääntyneen väestön kulttuurihyvinvointisuunnitelma vuosille 2021-2025**. Sen tavoitteena on lisätä **Kymenlaakson alueen ikääntyneen väestön kulttuurihyvinvointia, osallisuutta sekä kulttuurihyvinvointipalvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta**. Lisäksi tavoitteena on yhtenäistää kulttuurihyvinvointityön käytänteitä alueellisesti. Se tukee osaltaan Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista.
- ▶ Ikääntyneen väestön kulttuurihyvinvointisuunnitelman tavoitteissa ja toimenpiteissä on huomioitu kolme asiakassegmenttiä; kotona ei ikääntyneiden palveluiden piirissä olevat, kotona asuvat kotihoidon palveluiden piirissä olevat, asumispalveluyksiköissä asuvat. Kulttuurihyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista alueellisesti arvioidaan ikääntyneiden kulttuuriyhteyshenkilöiden verkostossa.
- ▶ Kulttuurihyvinvointisuunnitelman yhteyshenkilöiden tapaamisissa on käyty läpi toteutuneita toimenpiteitä. Yhteistyö jatkuu tiiviinä ja yhteinen tahtotila kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen etenee. Ikääntyneen väestön kulttuurihyvinvointi suunnitelman myötä alueen eri toimijoiden yhteistyö on tiivistynyt ja kulttuurisen hyvinvoinnin merkityksen huomioiminen on vahvistunut
- ▶ Erilaisia kulttuuritapahtumia ja tilaisuuksia on järjestetty eri puolilla Kymenlaaksoa ja laajempaa osallistumista on mahdollistettu digitaalisten ratkaisujen avulla. Kulttuurin saavutettavuutta tukee Kotkassa käynnistynyt Kaiku-korttitoiminta joka jatkuu vakiintuneena ja tulee laajentumaan jatkossa ainakin Haminaan. Kouvolassa Virta-kortti mahdollistaa maksutta tai pienellä kustannuksella kulttuurin, liikunnan ja yhteisöllisyyden palveluita. Kulttuuritarjotin on mahdollistanut kulttuurivierailuja asumisen palveluihin, kotihoitoon sekä muihin ikääntyneiden palveluihin hyvinvointialueella. Hyvinvointialueen asumispalveluissa ja kotihoidossa on toimii kulttuuriyhteyshenkilöitä. Osassa asumisen yksiköitä on otettu käyttöön yksikkökohtainen kulttuurisuunnitelma, jossa lähtökohtana on asiakkaiden tarpeista ja toiveista kumpuavaryhmämuotoinen liikunta-, harrastus- ja kulttuuritoiminta.

Liitteet **(ovat tässä jatkona)**

LIITE 1. Kuntakortit

Hyte-kuntakortti Hamina

Hyte-kuntakortti Miehikkälä-Virolahti

Hyte-kuntakortti Kotka

Hyte-kuntakortti Kouvola

Hyte-kuntakortti Kymenlaakson hyvinvointialue

Hyte-kuntakortti Pyhtää

LIITE 2. Ikääntyneille suunnattu hyvinvointikyselyn tulosten tiivistelmä

<https://kymenhva.fi/wp-content/uploads/2023/11/Kymenhva-Hyvinvointikysely-ikaantyneille-tai-tulevaisuuden-ikaantynville-kymenlaaksolaisille-tulosten-tiivistelma.pdf>

Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman raportti

Kuntakortit 2023

PAINOPISTE 1.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="background-color: green; border-radius: 50%; width: 20px; height: 20px; display: flex; align-items: center; justify-content: center; color: white; font-size: 8px;">valmis</div> <div style="background-color: yellow; border-radius: 50%; width: 20px; height: 20px; display: flex; align-items: center; justify-content: center; color: black; font-size: 8px;">etenee</div> <div style="background-color: red; border-radius: 50%; width: 20px; height: 20px; display: flex; align-items: center; justify-content: center; color: white; font-size: 8px;">aloittamatta</div> </div>
Oman toimijuuden ja osallisuuden tukeminen	<p>Kuullaan ikäihmisiä heidän elinympäristössään ja tuetaan yhteisöllisyyttä kylissä ja keskustassa (Taloyhtiöiden virikeohjaaja, miesten tapaamiset, kohtaamispaikat eri kylissä).</p> <p>Vapaaehtoistoiminnan koordinointi ja hyödyntäminen (esim. soittoringit, talotsemparit, ystävätoiminta). Socomin kanssa yhteistyön käynnistäminen, vapaaehtoistyön koordinointi</p> <p>Vanhusneuvostoa kuullaan ja osallistetaan aiempaa enemmän. Mahdollistetaan vanhusneuvoston digiosaamisen vahvistaminen.</p> <p>Mahdollistetaan vähävaraisten osallistuminen esim. kaikukortti. Käynnistetään selvittely digilaitteiden lainaamisesta kuntalaisille</p> <p>Liikuntakorttien myöntäminen jatkuu</p> <p>Ikäihmisten vaikuttajafoorumin jatkuminen</p>	<p>Etsivä vanhustyö, seurakunta, järjestöt ja 4.sektori.</p> <p>Osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattorit, seurakunta, järjestöt. Socom</p> <p>Osallisuusjohtaja ja vanhusneuvoston sihteeri, vanhusneuvoston puheenjohtaja.</p> <p>Johtotiimi, valiokunnat, kulttuuripalvelut ja hyvinvointikoordinaattori.</p> <p>Osallisuus- ja liikuntakoordinaattori</p> <p>Hyvinvointikoordinaattori, järjestöt.</p>	<p>Kylien tapaamiset toteutuu, kerran vuodessa pidetään isompi foorumi (Vanhustenviikko, seniorimessut 2024 tms.)</p> <p>Osallistujien määrä, käynnistetyt toiminnot.</p> <p>Vanhusneuvoston mielipiteitä on kuultu/aloitteiden määrä/toteutuneet.</p> <p>Toimintamalli valmistuu ja otetaan käyttöön 2024.</p> <p>Liikuntakortti sosiaalisin perustein / määrä Erytysliikuntakortti / määrä Yli 65v. päiväkortti / määrä</p> <p>Tapaamiset vähintään 2 kertaa</p>	<p>Miesten avoimien ryhmien itsenäisesti jatkumisen tukeminen. Kylässä Haminassa- kyläilta kiertue - arjen turvallisuus. 5 kylässä käyty etenee</p> <p>Vapaaehtoistyön koordinaatiomalli valmistumassa. Vie vanhus ulos tapahtumassa, mukana 23 vapaaehtoista. Vapaaehtoistoiminnan messut järjestettiin 21.10.2023 etenee</p> <p>Mielipiteitä kysytty mm. internetsivujen uudistukseen liittyen esteettömyyskävelyyn. Vanhusneuvoston jäseniä osallistunut vanhustenviikon suunnitteluun ja toteutukseen. etenee</p> <p>Kaikukortin projektisuunnitelma valmis. Kokeilun käynnistys vuonna 2024. etenee</p> <p>Liikuntakortti sosiaalisin per. 42 Erytysliikuntakortti 128 Yli 65v. uimahallin päiväkortti (1.1. - 6.11.2023) etenee</p> <p>Tapaamisia ollut kaksi 2 kertaa vuonna 2022 ja 2023 valmis</p>

Oman toimijuuden ja osallisuuden tukeminen	Tuetaan taloyhtiötä vaikuttamaan asumiseen aktiivisuuden, toimeliaisuuden ja yhteisöllisyyden edistämiseksi.	Hyvinvoinnin edistämisen tulosalue, järjestöt, Hamina Asunnot Oy	Kuinka monta taloyhtiötä mukana, asukaskysely, muiden toimijoiden osallistumisen määrä.	Tämä kokeilu päättynyt. 8 kohdetta mukana. Toimijoina seurakunta, kulttuuripalvelut, yhdistykset ja yksityiset yritykset.	valmis
Yhteisöllisyyden vahvistaminen	Kuntalaisaktiivisuus ja sen hyödyntäminen- Kohtaamispaikkojen tukeminen Ikäihmisten asumishanke jatkuminen	Hyvinvoinnin edistäminen ja yhteistyökumppanit sekä kaupungin muut tulosalueet	Tapahtumien ja toiminnan määrä, toimialojen yhteinen kysely.	Mitä Kuluu Hamina –kysely 2023, vastauksia 726. Osallistuva budjetointi 150.000 koskee koko kunnan aluetta Kylien toimijoiden kannustaminen ja tukeminen tapahtumajärjestelyissä	valmis
Avoimien kohtaamispaikkojen kehittäminen yhdessä ikäihmisten, kuntien, järjestöjen ja Kymsojen kanssa	Kohtaamispaikkojen tuominen tutuksi kaikenikäisille. Tukea kylien omatoimista kohtaamispaikkatoimintaa. Kohtaamispaikat kylien "olohuoneiksi".	Hyvinvoinnin edistäminen, Kymenlaakson hyvinvointialue, järjestöt. Socom Voimaa ikämiesten arkeen -hanke, miesten ryhmät	Hyvinvoinnin edistäminen, Kymenlaakson hyvinvointialue, järjestöt. Socom Voimaa ikämiesten arkeen -hanke, miesten ryhmät	Kohtaamispaikkoja 8 kpl. Kaupunki huolehtii niistä 4 kpl, itsenäisiä 4 kpl. Vuonna 2023 uusia kohtaamispaikkoja 2 lisää, Hus ja Vilniemi. Hilman yhteistyö Kymen HVA:n kanssa.	etenee

PAINOPISTE 2.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen	
				  	
Vahvistetaan ennakoivaa puheeksiottoa ikääntyneiden päihteiden ja rahapelaamisen osalta	Edistetään tietoisuutta päihteiden ja rahapelaamisen vaikutuksista ja niiden haitoista.	Ehkäisevän päihdetyöyhdyskunta, järjestöt, Kymen HVA	Päihdetietovalistustilaisuudet vähintään kaksi kertaa vuodessa ja pyydetään palaute osallistujilta.	Kymenlaakson alueella yhteinen päihdetilanne-Kysely toteutettiin 2023.	etenee
Lisätään osaamista päihteettömän elämän tukemiseen Kymsojen, kuntien ja järjestöjen toiminnassa	Jalkautetaan puuttumisen toimintamalli organisaation ja yhteistyötoimintoihin	Alueellinen järjestöasiantuntija, järjestöt, kumppanuustalo Hilma.	Puuttumisen toimintamalli otetaan käyttöön	Puheeksioton kortteja päivitetty	etenee
Elämönhallinnan tukeminen elämän muutostilanteissa	Järjestetään päihteettömyyttä tukevaa toimintaa kaupungin tiloissa esimerkiksi kohtaamispaikoissa.	Ehkäisevän päihdetyön yhdyskunta, Kymenlaakson hyvinvointialue, järjestöt.	Ehkäisevän päihdetyön yhdyskunta, Kymenlaakson hyvinvointialue, järjestöt.	Kohtaamispaikat päihteettömiä, Toimintaa joka arkipäivä	etenee

PAINOPISTE 3.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutumisen
<p>Toimintakyvyn ylläpitäminen eri toimintakyvyn osa-alueet huomioiden</p>	<p>Tuetaan syrjäytymisvaarassa kuuluvien ikäihmisten toimintakykyä, kehitetään etsivän vanhustyön toimintamallia.</p> <p>Elinikäisen oppimisen mahdollisuuksien edistäminen.</p> <p>Mahdollistetaan ikäihmisten monipuoliset liikuntaryhmät yhdessä kolmannen sektorin kanssa. Kehitetään vertaisohjaajien verkostoa. Liikuntaryhmiä joka kylällä.</p> <p>Liikuntaneuvonta avuksi liikunnan aloittamiseen ja monipuolistamiseen</p>	<p>Hyvinvointikoordinaattori, liikuntapalvelut, järjestöt.</p> <p>Kulttuuripalvelut, kansalaisopisto, ikäihmisten yliopisto.</p> <p>Liikuntapalvelut, yhdistykset.</p> <p>Liikuntapalvelut</p>	<p>Kuultujen ihmisten määrä, toimialojen yhteinen kysely (yksinäisyys, elämän merkityksellisyys, tuleeko kuulluksi, pääseekö liikkumaan)</p> <p>Seniorineuvonnan määrä Tarjonnan määrä ja laatu, osallistujien määrä.</p> <p>Yhteistyöyhdistysten määrä. Liikuntaryhmien määrä</p> <p>Liikuntaneuvonnan asiaskontaktit/määrä</p>	<p>Mitä kuuluu Hamina-kysely kevät 2023, vastauksia 726. </p> <p>Seniorineuvoja, 2022: 24 kpl 2023 syyskuuhun asti: 77 kpl </p> <p>Luentoja pidetty 8 kpl ja osallistuja yhteensä 165. Yli 60-v opiskelijat ilm. 754 kpl. Kurssveja jotka oli suunnattu vain senioreille järjestettiin yhteensä 21 (näistä toteutui 16) </p> <p>Ryhmiä lähes joka kylällä kaupungin tai yhdistysten toimesta. Korona vaikutta syksyllä 2023 ihmiset palaamassa ryhmiin. Omatoimiliikunta lisääntynyt, erityisesti kuntosaleilla </p> <p>Liikuntaneuvonta lisääntynyt, kehonkoostumusmittaukset myös, 230 liikuntaneuvontaohjausta 72 uutta asiakasta </p> <p>Kesällä 2023 järjestettiin omaishoitajien retki, paikalla 14 omaishoitajaa </p>
<p>Mielen hyvinvoinnin tukeminen</p>	<p>Hyödynnetään kulttuurin keinoja mielenterveydenedistämiseksi.</p>	<p>Kulttuuripalvelut, Kymen HVA, kokemusasiantuntija</p>	<p>Kulttuuripalvelut, Kymenlaakson hyvinvointialue Kokemusasiantuntija</p>	<p>Kokemusasiantuntijan tapahtumia 3 kpl </p>
<p>Vahvistetaan muistisairauksien varhaista tunnistamista ja tietoisuutta miten toimia</p>	<p>Teematilaisuudet kohtaamispaikoissa.</p>	<p>Kymen HVA Hyvinvoinnin edistäminen, yhdistykset.</p>	<p>Muistiluotsien ja Kymenlaakson hyvinvointialueen järjestämien tilaisuuksien määrä</p>	<p>Muistista pidetty luentoja kirjastossa ja kohtaamispaikoilla. </p>

PAINOPISTE 4.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
Kaatumisseula toimintamallin jalkauttaminen ja vahvistaminen	Kaatumisseulan toiminnan systematisointi ja saavutettavuuden parantaminen Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa sekä markkinointi.	Kymen HVA, liikuntapalvelut	Lonkkamurtumien määrä	 <p>Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä (Info 699) 2022 0,7% 2021 0,6%</p> <p>Kaatumisseula jalkautunut kumppanuustalo Hilmaan kerran, samoin Iloa arkeen tapahtumassa mukana tammikuussa</p>
Osaamisen vahvistaminen lähisuuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ehkäisyyn Kymsoten, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Hyvinvointi- ja terveystietoisuuden lisääminen.	Kymen HVA, hyvinvoinnin edistäminen.	Koulutussuunnitelma on/ei. Lähisuuhdeväkivaltaan liittyen luentojen määrä ja osallistujien määrä	<p>Kymenlaakson Ensi- ja turvakotiyhdistyksestä käynyt (Ruissalon kirjasto ja Linnoituksen uimahallin kokoustila) -> ei osallistujia.</p>
Osaamisen vahvistaminen syrjäytymisen tunnistamiseen ja ehkäisyyn Kymsoten, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Toimijakortin jakaminen Opastetaan, miten huoli-ilmoituksen voi tehdä. Järjestetään kampanja huoli-ilmoituksen tekemisestä.	Osallisuuskoordinaattori, Kymen HVA Hyvinvoinnin edistäminen ja Hilma. Hyvinvoinnin edistäminen, kirjastopalvelut, liikuntapalvelut, Kymen HVA	Huoli-ilmoitusten määrä. Toteutunut / ei toteutunut.	<p>vuonna 2022 oli Haminassa 313 kpl ja tämän vuoden 2023 puolella (1.1.-30.9.23) 184kpl.</p> <p>Palveluohjaajat pitäneet infoa huoli-ilmoituksesta ja jalkautuneet kumppanuustalo Hilmalle kerran kuukaudessa syksyllä 2023.</p>
Ympäristöterveyden huomioiminen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa	Luonnon virkistyskäytön lisääminen. Esteettömyyden edistäminen.	Aluepalvelut, Liikuntapalvelut. Kaupunki, vanhusneuvosto, järjestöt	Aktivoivien liikkumisympäristöjen määrä Turvallisuuskävely ja sen tulokset, esteettömyyttä edistävät toimenpiteet/määrä.	<p>Luontopolkuja kohennettu ympäri kuntaa. Uusia tulipaikkoja raken-tu Tarmolaan Kalliopolulle ja Pyhällön koulun lähistölle</p> <p>Esteettömyyskävely järjestettiin 29.8.2023</p> <p>Kylässä Haminassa-kyläilta kiertue-arjen turvallisuus. 5 kylässä käyty</p>

PAINOPISTE 1.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
Oman toimijuuden ja osallisuuden tukeminen	<p>1. Vahvistetaan ikäihmisten hyvinvointia edistävää toimintaa vakiintunein toimin ja ohjelmin (mm. Kotkan kaupungin osallisuusohjelma ja kulttuuriohjelma)</p> <p>2. Ikäihmisten yhteistyöryhmän perustaminen. Vuoden 2022 lopussa lakkautettiin Oppia Ikä Kaikki – ikäihmisten virkistystoiminnan työryhmä sekä Ikäihmisten vapaaehtoistoiminnan kehittämisryhmä niin, että nämä kaksi kokoonpanoa yhdistettiin uudeksi yhteiseksi työryhmäksi. Tavoitteena saada ryhmän toimintasuunnitelma laadittua ja ryhmän asiantuntijuus esille.</p> <p>3. Digituki Digituessa huomioitu järjestöjen digituki, yhteiskäyttölaitteet, koulutukset sekä sähköisen avustusjärjestelmän digituki. Koulutettujen digiopastajien asiantuntemuksen hyödyntäminen. Palveluntuottajatietoja ylläpidetään www.kotka.fi/digituki</p>	<p>1. Kotkan kaupunki, Ikäihmisten neuvosto, Ikäihmisten yhteistyöryhmä, järjestöt ja yhdistykset, Kymen HVA</p> <p>2. Kotkan kaupunki hyte, Ikäihmisten yhteistyöryhmän toimijat</p> <p>3. Digituki Kotka –verkosto, hallintoyksikkö, digipalvelut, Kotkan kaupungin kaikki vastuualueet, Kumppanuustalo Viikari, Digimotivaattori –hanke.</p>	<p>1. Ikäihmisten yhteistyöryhmän kokoontumiset, kumppanuuspöytä –toimintamalli.</p> <p>2. Kehittämisryhmän järjestämät koulutukset, tilaisuudet ja tapahtumat.</p> <p>3. Koulutettujen digitukijoiden määrä, palveluiden käyttömäärä.</p>	<p>1. Ikäihmisten neuvosto kokoontui 08/2022-10/2023 välisenä aikana 11 kertaa.</p> <p>Kaupunginhallituksen, ikäihmisten neuvoston ja vammaisneuvoston yhteistapaaminen Savotassa 24.8.2023/21 hlö. </p> <p>2. Myö ikääntyneet – yhteistyöryhmä (Kumppanuuspöytä toimintamalli). Kokoontui v. 2023 5 kertaa. Kymen HVA on liittynyt mukaan toimintaan. Lisäksi perustettu 2 alatyöryhmää: vanhustenviikon työryhmä ja vapaaehtoistoiminnan työryhmä. Järjestetty koulutuksia, tilaisuuksia ja tapahtumia mm. vanhustenviikon pääjuhla 8.10.2023 ja vapaaehtoisten Piknik 23.8.2023</p> <p>3. Digitukiopastajakurssit 2 (kevät 2023 ja syyskuu 2023), 5 x 1 h 15 hlö/kurssi, kevät, syyskuu vielä kesken. </p>

<p>Yhteisöllisyyden vahvistaminen</p>	<p>1. Eläkejärjestöjen yhteistyö. * Yhteistyörakenteiden kehittäminen * Säännölliset tiedotuskirjeet</p> <p>2. Toimintaa ja tukea ikääntyville maahanmuuttajille.</p> <p>3. Hankeyhteistyö (mm. Kotona täälläkin, TaloTsemppari, Voimaa ikämiesten arkeen, Kohtaamisia ikääntyessä, Sotek Digimotivaattori, Viikari Kiikaroi Tulevaisuuteen).</p>	<p>1. Kotkan kaupunki, järjestöt ja yhdistykset.</p> <p>2. Kotona täälläkin -hanke.</p> <p>3. Kotkan kaupunki Hyte ja hankkeet</p>	<p>1. Yhteistyön muoto kehittymässä.</p>	<p>1. Eläkejärjestöjen yhteistyö. Yhteistyö rakentunutta. Säännölliset tiedotuskirjeet toteutuu n. 1 x kk. </p> <p>2. Kotkan kaupunki, hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue, liikunta: yhteistyö kansanterveys- ja potilasjärjestöjen kanssa. Yhdessä järjestettävät liikuntaryhmät -ja liikuntatapahtumat (esim. Muisti-, Parkinson- ja Diabetesyhdistys) sekä hoitoketjujen kehittämisessä mukanaolo. </p> <p>3. Tiivis hankeyhteistyö toteutuu </p>
<p>Avoimien kohtaamispaikkojen kehittäminen yhdessä ikäihmisten, kuntien, järjestöjen ja Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa</p>	<p>1. Kehitetään yhteistyötä ikäihmisille tarkoitettujen avoimien kohtaamispaikkojen kanssa.</p>	<p>1. Kotkan kaupunki, järjestöt ja yhdistykset.</p>		<p>Kumppanuustalo Viikarin johtokunnan jäsenyys/ Osallisuuskoordinaattori Kotkan kaupunki, hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue. </p>

 valmis

 etenee

 aloittamatta

PAINOPISTE 2.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
Vahvistetaan ennakoivaa puheeksiottoa ikääntyneiden päihteiden ja rahapelaamisen osalta	1. Yhteisellä –hankkeessa kehitettyä toimintaa ylläpidetään ja puheeksioton korttien jalkauttamista jatketaan yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa.	Kymen HVA ja Kotkan kaupunki/ hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue, srk ja järjestöt.	Alueellinen puheeksiottamisen toimintamalli valmis (kyllä/ei).	1. Puheeksioton kortit on jalkautettu järjestöihin ja kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueelle. Malli valmistui ja hanke päättyi.
Lisätään osaamista päihteettömän elämän tukemiseen Kymenlaakson hyvinvointialueen, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	1. Vahvistetaan päihdeosaamista yhteistyön ja tuen tiivistämisellä päihdepalvelujen kanssa sekä kohdennetulla koulutuksella. 2. Kotkan kaupungin ehkäisevän päihde- ja mielenterveyden koordinaattori ja Yhteisellä hanke kokoavat eläkejärjestöille tietopaketin rahapelaamisesta. Eläkejärjestöillä on mahdollisuus pyytää EPT-koordinaattori tilaisuuksiinsa puhumaan rahapelaamisesta ja päihteistä. 3. Pilke –toiminnan käynnistäminen.	1. Kotkan kaupunki, järjestöt ja Ikäihmisten neuvosto, Apteekit. 2. EPT-koordinaattori, Yhteisellä hanke ja osallisuuskordinaattori 3. Kymen HVA, Kotkan kaupungin hyte, srk ja järjestöt	1. Toteutuneiden koulutusten määrä (kpl) sekä ammatillisille että kuntalaisille. 2. Tietopaketti toimitettu eläkejärjestöille. 3. Ensimmäinen Pilke-ryhmä on käynnistynyt.	1. Apteekit ja ikäihmisten neuvosto edustettuna monialasessa ehkäisevän päihdetyön -työryhmässä. EHYT ry tarjonnut ikäihmisille kohdennettua koulutusta. 2. Rahapeli -infot lähetetty eläkejärjestöille huhtikuussa 2023. 3. Pilke-koulutukseen osallistui 2 Kotkan kaupungin työntekijää, 1 Kymen HVA Miepä:n työntekijä ja Kakspy:n työntekijä. Näillä resursseilla Pilke-toimintaa ei voida käynnistää Kotkassa.
Elämänhallinnan tukeminen elämän muutostilanteissa	1. Panostetaan eläkkeelle jäämisen nivelvaiheessa elämäntapaohjaukseen.	1. Kotkan kaupunki, srk, KaksPy, SPR.	1. Toteutuneet ohjaukset ja ryhmät.	1. Kotkan kaupunki/Hyvinvointi ja terveys, liikuntaneuvonta. Yhteistyö Kymen HVA ja kaupunki: liikuntalähete otettu käyttöön 08/2023.

PAINOPISTE 3.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
Toimintakyvyn ylläpitäminen eri toimintakyvyn osa-alueet huomioiden	<p>1. Liikunnallisen elämäntavan sekä omaehtoisen arkiliikunnan edistäminen. Annetaan hyvinvointia edistävää ja tukevaa liikuntaneuvontaa ja liikunnanohjausta.</p> <p>2. Yhdistysten, järjestöjen ja seurojen yhteistyö kunnan kanssa.</p>	<p>1. Ja 2. Kotkan kaupunki, Kymen HVA Kotkas liikuttaa yhes –hanke Yhdistykset</p>	<p>1. Liikuntaryhmiin sekä –neuvontaan osallistuneiden määrä</p> <p>2. Yhdistysten vetämissä tilaisuuksissa osallistujat.</p>	<p>1. Kotkan kaupunki, hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue, toimintatapa: erilaiset ulkoliikunnat koko kaupungin alueella mm. puisto- ja parvekejumppat, pelit jne. 06-08/2023 4500 kävijää. Ikääntyneille 23 ryhmää.</p> <p>Kotkan kaupunki/liikuntapalvelut. Vesijumppia, lisäksi kuntosali- ja tasapainoryhmiä ikääntyneille. 19 ryhmää/vko.</p> <p>2. Kotkan kaupunki, hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue, liikunta: yhteistyö kansanterveys- ja potilasjärjestöjen kanssa. Yhdessä järjestettävät liikuntaryhmät -ja liikuntatapahtumat (esim. Muisti-, Parkinson- ja Diabetesyhdistys)</p> <p>valmis</p> <p>aloittamatta</p> <p>etenee</p> <p>valmis</p>
Mielen hyvinvoinnin Tukeminen	<p>1. Kulttuurihyvinvointi-tapahtumilla edistetään ikääntyneiden mielen hyvinvointia (mm. Vanhusten viikko, 70-vuotiaiden hyvinvointi-tapahtuma, Mielessä tuulee –viikko (laajenee koko maakuntaan), kirjastokuriiritoiminta).</p> <p>2. Vapaaehtoistoiminnan tukeminen ja sosiaalisten verkostojen ylläpito. Kulttuurikaveritoiminnan käynnistäminen.</p>	<p>1. Ja 2. Kotkan kaupunki, järjestöt ja yhdistykset.</p>	<p>1. Ikäihmisten virkistystapahtumien tukeminen. 70-vuotiaiden hyvinvointi-tapahtuma (osallistujamäärä). Kirjastokuriiripalveluiden käyttäjämäärä, Mielessä tuulee –viikkoon osallistuneiden toimijoiden/tapahtumiin osallistuneiden määrä. Kaiku-kortti käyttäjät/yli 65v.</p>	<p>1. 70-vuotiaiden hyvinvointitapahtuma 29.9.2023/69 osallistujaa. Vanhustenviikon pääjuhla 8.10.2023/106 osallistujaa. Vapaaehtoisten Piknik 23.8.2023/70 osallistujaa. Mielessä tuulee verkostossa 20 eri toimijaa. Erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia viikon ajan eri puolilla Kotkaa eri ikäisille. Kirjastokuriiripalveluiden käyttäjät: 15 asiakasta (tilanne 10/2023) Hyväntuulen Messut 23-24.9.2023, tarjontaa kaiken ikäisille/10349 kävijää.</p> <p>KOTKA JATKUU</p>

PAINOPISTE 3.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				<p>2. Kaikukorttitoiminta vakinaistettiin 09/2023. Yli 65-vuotiaita Kaikukortin käyttäjiä 09/2022-10/2023 316 hlö.</p> <p>Kulttuurikorttipilotti otettiin käyttöön 08/2023 yhteistyönä Kotkan kaupunki, KITT-hanke ja MIELI Kotkan Seudun mielenterveys ry. </p>
Vahvistetaan muistisairauksien varhaista tunnistamista ja tietoisuutta miten toimia	1. Muistisairaiden, heidän omaistensa ja läheistensä tukeminen, tiedottaminen ja neuvonta (edunvalvonta-asioista tiedottaminen, tapahtumat). 2. Muistiluotsitoiminta	Kotkan kaupunki/hyte, Kotkan seudun muistiyhdistys ry, Kymen HVA	Kotkan seudun muisti-yhdistyksen tapahtumat, koulutukset ja ryhmät, Kotkan kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden vastualueen moniammatillisen yhteistyö.	1. ja 2. Kymenlaakson muistiluotsin toim. johtajan vierailu ikäihmisten neuvostossa 15.10.2023. Ikääntyneiden terveellinen ravitsemus luento 16.10.2023 Kotkan kirjastossa ikäihmisten neuvoston järjestämänä, luennoitsijana Kymenlaakson Martat / 37 osallistujaa.

PAINOPISTE 4.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				
Kaatumisseula toimintamallin jalkauttaminen ja vahvistaminen	1. KaatumisSeula -toiminnan kanssa yhteistyö jatkuu edelleen ja toimintaa kehitetään. Hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueen liikuntaneuvojien ryhmiin ja liikuntaneuvontaan ohjautuu KaatumisSeulasta asiakkaita.	1. Kymen HVA ja Kotkan kaupunki.	1. Kaatumisseulasta liikuntaneuvontaan sekä ryhmiin ohjautuneiden määrä.	1. Kaatumisseula asiakasmäärä 285 (2022), 300 (2023) arvio.
Osaamisen vahvistaminen lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ehkäisyyn Kymenlaakson hyvinvointialueen, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	1. Osallistutaan alueellisen lähisuhdeväkivallan kehittämiseen ja jalkauttamiseen, kun hva nimeää lähisuhdeväkivaltatyöstä vastaavan koordinaattorin ja uusi alueellinen ehkäisevän lähisuhdeväkivallan työryhmä aloittaa. 2. Järjestetään koulutusta em. aiheesta ikäihmisten kanssa työskenteleville.	1. Kymen HVA, kunnat, poliisi. 2. Kymen HVA, kunnat, poliisi.	1. Toimintamalli kehitetty kyllä/ei. 2. Koulutusten lkm.	1. Lähisuhdeväkivaltatyöstä vastaava hanketyöntekijä on aloittanut Kymen HVA:lla syyskuussa 2023. Yhteistyön rakentaminen aloitettu. 2. Koulutuksia ei vielä ole ollut
Osaamisen vahvistaminen syrjäytymisen tunnistamiseen ja ehkäisyyn Kymenlaakson hyvinvointialueen, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	1. Valmistetaan esite ystävä- ja kaveritoiminnasta.	1. Kotkan kaupunki/hyte, yhdistykset	1. Esite käytössä: kyllä/ei	1. Kulttuurikorttipilotti otettiin käyttöön 08/2023 yhteistyönä Kotkan kaupunki, KITT-hanke ja MIELI Kotkan Seudun mielenterveys ry. -> saadaan yhteystiedot kulttuurikaveritoiminnan aloittamiseen. Esite käytössä: Kyllä /ei
Ikäystävällisen asumisen edistäminen	1. Haetaan aktiivisesti mukaan ARAn ikäihmisten asumista kehittäviin hankkeisiin. 2. Annetaan ohjausta yksityisille ikäihmisille ARAn mahdollisuuksista hakea tukea yksinasuvien turvallisuuteen.	1. Ja 2. Kotkan kaupunki, Kotkan asunnot Oy	1. ARAn hankkeiden lkm 2. Yksinasuvien turvallisuuden edistämiseen annettu ohjaus	1. Kotkan kaupungin asuntopoliittinen ohjelmatyö alkoi asunnottomuusohjelman laadinnalla. Kotkan Asunnottomuusohjelma 2023-2027 –Omaan kotiin Kotkassa valmistui 06/2023 (hyväksytty kv 16.10.2023) 2. Kotkan Asunnot tuottaa omille asukkailla asumisneuvontapalvelua, johon on sisältynyt myös yksinasuvien turvallisuuteen liittyvää ohjausta.

Ympäristöterveyden huomioiminen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa

1. Kotkan kaupungin kestävän liikkumisen ja ilmasto-ohjelman toimenpiteet.
2. Esteettömyyden ja saavutettavuuden huomioiminen. (esim. katuvalot ympärivuorokauden päällä, hiekoitus, puistot, esteettömät liikuntareitit).
3. Ikäihmisten turvallisuusasioiden huomioiminen (mm. kotitapaturmat ja liikenneturvallisuus).
4. Ympäristöterveydenhuollon ohjaus ja neuvonta.

1. Ilmastovahti sovellus käytössä
2. Esteettömyyssuunnitelma
3. Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelma valmistunut. Suunnitelmassa mukana tavoitteet ja toimenpiteet jalankulun, pyöräilyn sekä ajoterveyden osalta.
4. Ympäristöterveydenhuollon antama ohjaus lkm

1. Ilmastovahti sovellus käytössä [Ilmastovahti Kotka](#)
2. Esteettömyystyöryhmä kokoontuu säännöllisesti
Esteettömyyssuunnitelman laadinta aloittamatta.
3. Liikenneturvallisuustyön yhtenä painopisteenä on ajoturvallisuus. Toimenpiteitä jalkautetaan kunta- ja Kymen HVA tasolle.
4. Ympäristöterveydenhuollon antama ohjaus ja neuvonta: Valvontatahtumia lokakuun 2022 ja syyskuun 2023 välillä vanhustenyksiköissä 45 kpl

-toimipaikkojen rekisteröinnit ja lopettamiset rekisteristä (6)
-elintarvikelain mukaisia tarkastuksia ja ohjauksia, valmistuskeittiöt ja tarjoilukeittiöt (12)
- yksittäiset ohjaukset tarjoilukeittiöille (1)
-yhteistyöpalaverit Kymen HVA:n kanssa (2)
-vanhustenyksiköissä sijaitsevien altaiden tarkistukset (1)
-näytteiden otto altaista (4)
-altaisiin liittyvän ohjeistuksen antaminen (7)
- annetut ohjaukset ikäihmisille tarkoitettujen asuntojen sisäilman radoniin liittyen (8)
-sisäilmatyöryhmään osallistumiset (4)

valmis

etenee

aloittamatta

PAINOPISTE 1.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
Oman toimijuuden ja osallisuuden tukeminen	<p>1. Digiopastusta tarjotaan matalan kynnyksen kohtaamispaikoissa.</p> <p>2. Lisätään ulkoilu-, kulttuuri- ja liikuntatapahtumien tarjontaa ja opastetaan asiointi- ja ulkoiluavun saamisessa.</p> <p>3. Senioriliitteen kokoaminen 2x/vuosi.</p>	<p>1. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin palveluyksikkö</p> <p>2. Kouvolan kaupunki / liikunta- ja kulttuuripalvelut, Hyvinvoinnin työryhmä, vapaa sivistystyö Kouvolan seurakunnat.</p> <p>3. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin palveluyksikkö</p>	<p>1. Digitukea järjestävien kohtaamispaikkojen lkm.</p> <p>2. Ikäihmisille suunnattujen kulttuuri- ja liikuntatapahtumien lkm, ikäihmisten osallistuminen kans. opiston kursseille (lkm) Keskustelupuhelin/yhteydenottojen lkm (SPR)</p> <p>3. Toteutunut/lkm.</p>	<p>1. Digitukea tarjolla kaikissa lähikirjastoissa ja kohtaamispaikoissa</p> <p>2. Etenee (kulttuuri) 58 tapahtumaa 10/23 mennessä -Etenee (liikunta) uudet mm: juhannustanssit ja Säpinää senioriille + hyvinvointikäv. -Opiston kursseilla yli 65-vuotiaita k123 1536 ja s123 1327 henkilöä. Netto-opiskelijoita 1612 (yli 65v)</p> <p>3. Senioriliite: 2 kpl toteutunut: 5/2023 ja 11/2023</p>
Yhteisöllisyyden vahvistaminen	<p>1. Vahvistetaan järjestöjen ja aluetoimikuntien kanssa tehtävää yhteistyötä ikäihmisten osallisuuden tukemiseksi, esim Seniorien suhinat.</p> <p>2. Vanhusneuvoston osallistaminen palvelujen kehittämisessä.</p>	<p>1. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin palveluyksikkö, järjestöt ja aluetoimikunnat, Kouvolan seurakunnat.</p> <p>2. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin palveluyksikkö, Vanhusneuvosto.</p>	<p>1. Yhteiset tilaisuudet ja tapahtumat lkm.: yhteisötilojen ohjelmasuunnitelmat</p> <p>2. Toteutuneet kuulemiset strategioiden, ohjelmien ja suunnitelmien valmistelussa, lkm. Annettujen lausuntojen ja kannanottojen lkm.</p>	<p>1. Aluetoimikunnat osallistuivat kyläkierroksiin sekä digi- ja esteettömyysmessuihin kertoen toiminnastaan.</p> <p>2. Vanhusneuvoston kannanotto Tuulensuoja</p>
Avoimien kohtaamispaikkojen kehittäminen yhdessä ikäihmisten, kuntien, järjestöjen ja HVA:een kanssa	<p>1. Yhteisötilojen toiminnan vakiinnuttaminen .</p> <p>2. Joukkoliikenteen kehittäminen.</p>	<p>1. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin palveluyksikkö, aluetoimikunnat, järjestöt, Kouvolan seurakunnat.</p> <p>2. Kouvolan kaupunki / Joukkoliikenne ja kuljetukset.</p>	<p>1. Yhteisötilojen lkm 4: Pulju, Jaala, Kamari, Porukkatalo, asiakkaiden lkm.</p> <p>2. Asiointitaksit ja palvelulinjat, nousujen lkm, asiakastyytyväisyys.</p>	<p>1. Yhteisötilojen tapahtumat ja muutoksista keskustelu sekä toiminnan suunnittelu ikäihmisten kanssa.</p> <p>2. Yhteensä nousuja 15545 kpl, joista maksuttomalla seniorikortilla 7199 kpl. Asiakastyytyväisyyskysely tehty, tyytyväisyys 3,2 / 5</p>

PAINOPISTE 2.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
Vahvistetaan ennakoivaa puheeksiottoa ikääntyneiden päihteiden ja rahapelaamisen osalta	1. Yhdistykset, järjestöt ja muut vapaa-ajan toimijat vahvistavat ikääntyneiden tietoisuutta päihteiden / rahapelaamisen haitoista.	1. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin palveluyksikkö, Kymen HVA, järjestöt ja yhdistykset, Kouvolan seurakunnat.	1. Yhdistystoimijoiden käymät koulutukset, lkm.	-19.1 Työpaja: Päihteidenkäyttö ja pelaaminen harrastustoiminnassa. -Päihteiden puheeksioton päivitetty kortit jaettu järjestöille. -Ehkäisevän päihdetyön viikolla päihdeaiheista infoa ikäihmisille kohtauspaikoilla ja yhdistysvierailuilla -Rahapelaamisen tieto- ja tukipiste Tiltti avattu Kouvolaan
Lisätään osaamista päihteettömän elämän tukemiseen HVA:een, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	1. Tietoiskut ikäihmisille, täsmäinfot. 2. Sosiaalihuollon asiakasneuvonnanmarkkinointi. 3. Koulutus ja tuki yhdistyksille ja järjestöille päihteiden käytön tunnistamiseen ja tukeen ohjaamiseen.	1. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin palveluyksikkö, Kymen HVA, järjestöt ja yhdistykset. 2. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä, Kymen HVA. 3. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin palveluyksikkö, Kymen HVA, järjestöt ja yhdistykset.	1. Tietoiskujen ja infojen lkm. 2. Sosiaalipalvelujen kautta tehdyt palvelutarpeen arvioinnit, lkm. 3. Järjestettyjen koulutusten lkm.	1. Rahapelaamisen tietoisku Porukkatalolla 8.11 -Pysy pystyssä tapahtumassa puhuttu alkoholista ikäihmisille -Ehkäisevän päihdetyön viikolla päihdeaiheista infoa ikäihmisille kohtauspaikoilla ja yhdistysvierailuilla. 2. Järjestökysely päihteistä - Päihteiden puheeksioton päivitetty kortit jaettu järjestöille. -Ikääntyneiden nettisivut tehty
Elämänhallinnan tukeminen elämän muutostilanteissa	1. Pilke-toiminta. 2. Monitoimijaiset infot ja keskustelutilaisuudet esim. eläköitymisen tai leskeytymisen yhteydessä.	1. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin palveluyksikkö, Kymen HVA, Kouvolan seurakunnat. 2. Kouvolan kaupunki/ Hyvinvoinnin työryhmä, seurakunta, eri kolmannen sektorin toimijat.	1. Auditien seuranta, Osallistujien lkm Pilke-toiminnassa. Osallistujia 6 2. Toteutuneet infot ja tilaisuudet, lkm.	1. Pilke-ryhmä kokoontuu säännöllisesti, (ennen syyskuuta viikoittain, syyskuusta lähtien joka toinen viikko. Osallistujia 8 tänä vuonna. 2. Muistiluotsin vertaisryhmiä muistisairaus-diagnoosin saaneille

PAINOPISTE 3.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen		
				valmis	etenee	aloittamatta
Toimintakyvyn ylläpitäminen eri toimintakyvyn osa-alueet huomioiden	1. Ikäntyneiden liikuntaryhmät, liikuntaneuvonta, Liikuntakaveritoiminta.	1. Kouvolan kaupunki / Liikuntapalvelut, vapaa sivistystyö, järjestöt ja yhdistykset, Kouvolan seurakunnat.	1. Toteutunut toiminta, osallistujien lkm, kans. opiston liikuntakursseille osallistujien lkm		etenee	
	2. Digitaaliset palvelut kulttuurissa ja liikunnassa.	2. Kouvolan kaupunki / Kulttuuri- ja liikuntapalvelut, järjestöt ja yhdistykset.	2. Digitaalisten palvelujen lkm 5 (kulttuuri)		etenee	
	3. Museon järjestämät työpajat koti- ja hoivahoidossa	3. Kouvolan kaupunki / kulttuuripalvelut.	3. Työpajojen ja koulutusten lkm.		etenee	
	4. Elintapaneuvonnan vahvistaminen verkostoissa.	4. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä, Kymen HVA, järjestöt ja yhdistykset.	4. Elintapaneuvonnan kävijämäärät.		etenee	

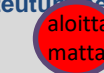

PAINOPISTE 3.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				
Mielen hyvinvoinnin tukeminen	1. Puhelinkaveritoiminnan toimintamalli. 2. Keskustelupuhelin.	1. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä, järjestöt ja yhdistykset, Kymen HVA. 2. SPR	1. Toimintamalli valmis 2. Yhteydenottojen lkm.	SPR toteuttaa
Vahvistetaan muistisairauksien varhaista tunnistamista ja tietoisuutta miten toimia	1. Tietoiskujen ja infojen järjestäminen työyhteisöille, järjestöille ja ikäihmisten omaisille. 2. Muistikahvila- ja muistiluotsitoiminnan vakiinnuttaminen.	1. Muistiyhdistys, Kymen HVA, Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä. 2. Muistiyhdistys, Kouvolan seurakunnat.	1. Tietoiskujen ja infojen lkm. 2. Kävijämäärät.	1. Muistiyhdistyksen tietoiskuja ja infoja 33 kpl, kohtaamisia 968, tavoitetut uudet ihmiset 845. 2. Muistikahviloita 59 kpl, kohtaamisia 471, tavoitetut uudet ihmiset 125. Infot, tietoiskut ja muistikahvilatoiminnat jatkuvat aina joulukuulle asti. Opiston ja Muisti ry:n yhteistyökurssi Nyt ja silloin – kokemuksista voimaa arkeen. Varhaisen vaiheen muistisairaille tarkoitettu toiminnallinen ryhmä. Osallistujia 7.

PAINOPISTE 4.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutumisen tila
Osaamisen vahvistaminen lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ehkäisyyn HVA:een, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	<p>1. Kotiavun ja vapaaehtoistyöntekijöiden ja muiden toimijoiden koulutuksen järjestäminen ja opastukset huoli-ilmoituksen tekemiseen.</p> <p>2. Puhelinkaveritoiminta ja keskustelupuhelin edistämässä turvallisuuden tunnetta.</p>	<p>1. Kouvolan kaupunki/ Hyvinvoinnin palveluyksikkö, Kymen HVA.</p> <p>2. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä, HVA, SPR</p>	<p>1. Koulutusten lkm.</p> <p>2. Yhteydenottojen lkm</p>	<p>4 x infotilaisuus, 80 osallistujaa</p> <p>Toimintamalli valmis, SPR toteuttaa.</p>
Ympäristöterveyden huomioiminen toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa	<p>1. Elinympäristön esteettömyyden huomiointi tilojen suunnittelussa ja tietoisuuden/tiedottamisen lisääminen.</p> <p>2. Puistoalueet toimintaan aktivoiviksi.</p> <p>3. Kaupunkiympäristön viherryttäminen.</p> <p>4. Esteettömät luontopolut/ulkoilureitit</p>	<p>1. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä, Teky, Vanhus- ja vammaisneuvostot, järjestöt, Kouvolan seurakunnat.</p> <p>2. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä, Teky, liikuntapalvelut.</p> <p>3. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä, Teky, liikuntapalvelut.</p> <p>4. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä, Teky, liikuntapalvelut.</p>	<p>1. Uudet esteettömät tilat, lkm.</p> <p>2. Kaupungin aktivoivat puistoalueet, lkm.</p> <p>3. Toteutuneet viheralueet, lkm.</p> <p>4. Esteettömien luontopolkujen/ulkoilureittien lkm.</p>	<p>1. Esteettömyysfoorumi toteutettu</p> <p>-Esteettömyystyöryhmä perustettu suunnittelemaan esteettömyyskartoituksia</p> <p>2. Etenee</p> <p>3. Etenee</p> <p>4. Etenee</p> <p>-Ratamon terveystieteiden valmistunut</p>
Kaatumisseula toimintamallin jalkauttaminen ja vahvistaminen	<p>1. Kaatumisseula-toimintamallin vieminen yhdistysten ja järjestöjen toimintaan.</p>	<p>1. Kouvolan kaupunki / Hyvinvoinnin työryhmä, järjestöt ja yhdistykset.</p>	<p>Toteutuneet infotilaisuudet</p>	 <p>Hyvinvointialue järjestää luentoja kaatumisten ehkäisystä järjestöille ja yhdistyksille</p>

Kymenlaakson hyvinvointialue

PAINOPISTE 1.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				
Oman toimijuuden ja osallisuuden tukeminen	<p>Kulttuurin tuominen ja vahvistaminen asiakkaan arkeen → yksilöllinen asiakkaan kiinnostuksen mukainen toiminta kirjattu asiakkaan toteuttamissuunnitelmaan</p> <p>Hyvinvointia edistävät keskustelut yli 65 vuotiaille</p>	<p>Kymen HVA /Asumisen palvelut ja kotihoito (koko henkilöstö)</p> <p>Kymen HVA/ ennaltaehkäisevät palvelut</p>	<p>Malli käytössä: kyllä/ei</p> <p>Asiakas osallistunut oman RAI arvioinnin tekemiseen %</p> <p>Keskustelujen lkm</p>	<p>Asumispalveluyksikössä on kirjallinen liikunta-, harrastus- ja kulttuurisuunnitelma, joka sisältää erikseen päivä-, viikko- ja vuosisuunnitelman</p> <p>Asiakas osallistunut oman RAI arvioinnin tekemiseen % (osuudet nousevat joulukuusta 2022)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kotihoito 67,5% - Asumisen palvelut *Yhteisöllinen asuminen: 70% *Ympäri- ja vuorokautta-asuminen: 25,5% <p>Hyvinvointia edistäviä keskusteluja käyty 238</p>
Yhteisöllisyyden vahvistaminen	Yhteisöllisyyttä tukeva ja mahdollistava toiminta asiakaskohtaisesti	Kymen HVA/ Ennaltaehkäisevät palvelut, Asumisen palvelut, kotihoito, TulKoti-hanke (palvelutarjotin) yhteistyössä kunnat, järjestöt	RAI laatumoduuli – mittaritiedon parantuminen (asuminen ja kotihoito)	<p>Asuminen: Ei osallistunut sosiaalisiin toimintoihin, joista kauan kiinnostunut</p> <p>Yhteisöllinen asuminen: 38%</p> <p>Ympäri- ja vuorokautta-asuminen: 31%</p> <p>Kotihoito: Asiakkaalla kognitiivista kapasitettia, mutta kokee yksinäisyyttä – 35 % asiakkaista</p>
Avoimien kohtaamispaikkojen kehittäminen yhdessä ikäihmisten, kuntien, järjestöjen ja Kymen HVA:n kanssa	Sote - asiantuntijuuden osaamisen tuominen kuntien, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa tehtävään yhteistyöhön kuntien oman toimintaympäristön mukaisesti	Kymen HVA/ Ennaltaehkäisevät palvelut/terveydenhuollon palvelut yhteistyössä kunnat, järjestöt		<p>Ennalta ehkäisevät palvelut tavoitettavat kohtaamispaikoissa 1073 henkilöä ja järjestöjen tapaamisissa 1109</p> <p></p>

PAINOPISTE 2.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
Vahvistetaan ennakoivaa puheeksiottoa ikääntyneiden päihteiden ja rahapelaamisen osalta	Ikääntyneiden palveluissa otetaan päihteiden käyttö puheeksi kaikkien asiakkaiden kanssa. Päihde ja rahapeli haitat huomioidaan sote-asiantuntija Tietoiskuissa ja infoissa	Kymen HVA kotihoito, asiakasohjaus, tuettu asuminen Vastaanottopalvelut (käytössä) Kymen HVA ennalta ehkäisevät palvelut, Terveystuella palvelut, Elintapaohjaus, kunnat, järjestöt	Toimintamalli käytössä: kyllä/ei	Kyllä
Lisätään osaamista päihteettömän elämän tukemiseen Kymen HVA, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Vahvistetaan henkilöstön päihdeosaamista yhteistyön ja tuen tiivistämisellä päihdepalvelujen kanssa, sekä kohdennetulla koulutuksella huomioiden järjestöjen erityisasiantuntijuus.	Kymen HVA psykiaria- ja päihdepalvelut, asuminen ja kotihoito, ikääntyneiden sosiaalipalvelut, ennalta ehkäisevät palvelut	Toteutuneiden koulutusten ja koulutettujen määrä (kpl)	5 koulutusta 89 osallistujaa → Näiden lisäksi työyksiköiden sisäiset koulutukset
Elämänhallinnan tukeminen elämän muutostilanteissa	Eri asiakasryhmille suunnattuja kokoontumisia lähellä arkea. Ryhmätoiminta/yksilövalmennukset	Kunnat, järjestöt ja Kymen HVA ennalta ehkäisevät palvelut hyvinvointivalmentajat	Toiminnassa olevat ryhmien lkm	Vuoden aikana erilaista ryhmätoimintaa (7) verkon välityksellä sekä ”live-ryhmiä” mm. Pilke Arkeen voimaa Senioripysäkki Verkkopuntari Elintapamuutosryhmä Tämän lisäksi yksilötapaamisia

PAINOPISTE 3.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
<p>Toimintakyvyn ylläpitäminen eri toimintakyvyn osa-alueet huomioiden</p>	<p>Terveelliseen ravitsemukseen liittyvät asiantuntijaluennot, neuvonta ja ohjaus</p> <p>Osallisuuden vahvistaminen (vuorovaikutuksen ja kontaktien mahdollistaminen)</p>	<p>Kymen HVA (sote-keskuksen elintapaneuvonta, hyvinvointivalmentajat, ennaltaehkäisevät palvelut, kuntoutus-palvelut, Kotihoito, Asumisen palvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut,).</p> <p>Kymen HVA asumisen palvelut ja kotihoito</p>	<p>Toteutuneet luennot/tilaisuudet ja niihin osallistuneiden määrä.</p> <p>Uudenlaiset toimintamallit vuorovaikutuksen ylläpitämiseen (esim. digipalvelu) määrä</p> <p>Asiakas asettanut tavoitteen oma palvelunsa toteutukseen (RAI arviointi)</p>	<p>Hyvinvointivalmennus</p> <p>Ravitsemusterapeutin työryhmiin ja digipolkuihin ym. 65 -vuotiaita ja yli osallistui ryhmiin vuoden aikana noin 72 henkilöä</p> <p>Elämäntapaluennot kaatumisen ehkäisy /liikunta 23 tilaisuutta</p> <p>Monipuolisilla ruokavalinnoilla kohti hyvinvointia –luento Kymenhvan hammashuollon henkilöstölle Ravitsemusluennot</p> <p>Hyko-keskuteluisissa mukana Kohtaamispaikat Järjestöinfot</p> <p>Asiakas osallistunut oman tavoitteen oman palvelunsa toteutukseen</p> <ul style="list-style-type: none"> - kotihoito 58,5% - Asumisen palvelut <ul style="list-style-type: none"> *Ympäriverk asuminen 37,5% *Yhteisöllinen asuminen 56,5% <p style="text-align: right;"></p>

Mielen hyvinvoinnin tukeminen	Vahvistetaan kulttuuria mielen hyvinvoinnin tukijana (Ikääntyneiden kulttuuri-hyvinvointisuunnitelma)	Kymen HVA (sote-keskuksen lintapaneuvonta, hyvinvointivalmentajat, ennaltaehkäisevät palvelut, kuntoutus-palvelut, Kotihoito, Asumisen palvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut,).	Toiminta käynnistynyt kyllä/ei. Hyvinvointisuunnitelma valmis kyllä/ei.	Asumispalveluyksikössä on kirjallinen liikunta-, harrastus- ja kulttuurisuunnitelma, joka sisältää erikseen päivä-, viikko- ja vuosisuunnitelman
--------------------------------------	---	--	--	--

PAINOPISTE 4.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				
Kaatumisseula toimintamallin jalkauttaminen ja vahvistaminen	Yhtenäisen Kaatumisseula toimintamallin käytön vahvistaminen.	Kymen HVA	Kaatumisseulaan ohjautuneiden määrä	Kaatumisseulan käynnit 1-10/2023 510 käyntiä
Osaamisen vahvistaminen lähisuuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ehkäisyyn Kymen HVA, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Lähisuuhdeväkivallan ehkäisyn alueellisen toimintamallin ja Marak-mallin jalkauttaminen (moniammatillinen riskien arviointikokous).	Kymen HVA (Kotihoito, palveluiden järjestäminen/ kotiin annettavat palvelut, ger.sos työ, vastaanottopalvelut), järjestöt, kunnat.	Jalkauttamiseen liittyvien tilaisuuksien määrä.	Lähisuuhdeväkivalta koordinaattori aloittanut Aihe nostetaan esille Hyko-keskutelussa
Osaamisen vahvistaminen syrjäytymisen tunnistamiseen ja ehkäisyyn Kymen HVA, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Vahvistetaan syrjäytymisen tunnistamista palveluissa osaamisen lisäämisellä Perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon välinen konsultaatiomalli- Moty toiminta	Kymen HVA (Kotihoito, palveluiden järjestäminen/ kotiin annettavat palvelut, ger.sos työ,, vastaanottopalvelut),	Koulutusten lkm/osall lkm	Hyko-keskutelussa mukana Kohtaamispaikat Järjestöinfot Yhteistyö SRK
Ympäristöterveyden huomioiminen toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa				

Miehikkälä & Virolahti

PAINOPISTE 1.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
				
Oman toimijuuden ja osallisuuden tukeminen	<p>Kunilan ja Villirannan päivätoiminta</p> <p>Tapahtumat ja tilaisuudet, toimintaryhmät</p> <p>Liikkumismahdollisuuk-sien parantaminen (esim. ajokortittomien pankki / kirjastopalvelut)</p> <p>Digitaitojen tukeminen / Digituki</p> <p>Ite- ja yhdessä –toiminta - kyläryhmät - nettiopastukset - yksin ja yhteistyössä järjestetyt tapahtumat, koulutukset ym.</p> <p>Hyvinvointikyselyt</p> <p>Palveleva puhelin / keskustelupalsta, ELMAN käyttöönotto</p>	<p>Kymsote</p> <p>Liikunta- ja kulttuuritoimi, yhdistykset ja järjestöt</p> <p>Kunta sekä liikennöitsijät ja yrittäjät</p> <p>Kunta, hanke,kansalaisopisto digitukikoordinaattori</p> <p>Ite- ja yhdessä toiminta/STEA</p> <p>Kunta, järjestöt ja yhdistykset vanhusneuvosto</p> <p>Kymsote, kunnat (tiedotus)</p>	<p>Toiminnan määrä ja osallistujien määrä</p> <p>Tapahtumien/ryhmien määrä Osallistujat</p> <p>Kutsutaksiliikenteen määrä Väinön lenkin käyttäjämäärä</p> <p>Opastuspisteiden lukumäärä Tavoitettujen henkilöiden lukumäärä</p> <p>Toiminnan raportointi, mm. kävijämäärät, koettu vaikuttavuus ja toiminnan tunnettuus</p> <p>Kyselyjen määrä ja tulokset</p> <p>Palvelun tunnettuavuus</p>	<p>Tuolitanssin ohjaus joka toinen viikko Villirannassa sekä Kunilassa; päättynee vuoden vaihteessa. Toiminimen kautta joitakin ohjauksia/Satu Ristola Yhdessä järjestettyjä tapahtumia mm. Syysstartti, tuolijumppa yhd. Liikuntatoimen kanssa Rajasalissa.</p> <p>Digituen taustatahona ja viestinviejänä, jonkin verran käytännön opastusta.</p> <p>https://kymenhva.fi/wp-content/uploads/2023/11/Kymenhva-Hyvinvointikysely-ikaantyneille-tai-tulevaisuuden-ikaantyneille-kymenlaaksolaisille-tulosten-tiivistelma.pdf</p> <p>Liikuntaneuvonnan infotilaisuudet ikääntyneille: 7 kpl, osallistuneiden määrä 155</p> <p>Ikääntyneiden terveysliikuntaryhmät: 17 kpl. Osallistujien määrä: 148.</p> <p>Vertaisohjaajaryhmät: 4 kpl. Osallistujien määrä: 37.</p> <p>Edellistä yhtenä Tupajumppa etäyhteydellä 1 krt/ vko, max. 11 osallistujaa.</p> <p>Ikääntyneet liikuntaneuvonnan yksilöasiakkaat: 11 kpl. Vastaanottokäynnit: 42 kpl.</p>

Miehikkälä & Virolahti

PAINOPISTE 1.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
Yhteisöllisyyden vahvistaminen	<p>Erilaiset tapahtumat ja tilaisuudet, toimintaryhmät</p> <p>Erilaisen vapaaehtoistoiminnan organisointi; mm.kulttuurikaveritoiminta ystävätoiminta</p>	<p>Kunta, yhdistykset, lte ja yhdessä - toiminta</p> <p>Yhdistykset, järjestöt, naapurit, lte ja yhdessä - toiminta</p>	<p>Tapahtumien/ryhmien määrä, osallistujien määrä ja asiakaskysely vaikuttavuudesta vuosittain</p> <p>Toteutuneet käynnit Koettu vaikuttavuus</p>	<p>Tapahtumat, matkat, ryhmätoiminta; lisääntynyttä aktiivisuutta ja osallistajuutta</p> <p>Tapahtumat vapaaehtoisille, ystävätoiminnan välitys erit. kotihoito. Esite kotihoitoon yhdessä srk:n kanssa.</p>
Avoimien kohtaamispaikkojen kehittäminen	Mahdollisten uusien kohtaamispaikkojen luominen entisten rinnalle ja niiden monipuolisen/tarpeiden ja toiveiden mukaisen toiminnan ylläpitäminen	lte ja yhdessä – toiminta, kyläyhdistykset ja muut yhdistykset, kunnat, Kymsote	<p>Säännöllisesti toimivien kohtaamispaikkojen määrä</p> <p>Pop Up -tapahtumat / määrä</p>	<p>Säännöllinen toiminta; kyläryhmät kuudella kylällä, teemaryhmät neljällä kylällä.</p> <p>Lisäksi mm. Kesäkiertueen ja Kyläpäivien kautta tavoitetaan muita kyliä.</p>

PAINOPISTE 2.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
Vahvistetaan ennakoivaa puheeksiottoa ikääntyneiden päihteiden ja rahapelaamisen osalta Mielekkään ja monipuolisten toiminta- ja harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen	Tietoa puheeksi ottamisesta Parantavat puutarhat kaikenikäisille ihmisille Tarjolla olevien toimintojen kokoaminen helposti löydettäväksi kokonaisuudeksi	Kymsoten infot Ite- ja yhdessä – toiminta Kunta, yhdistykset	Infojen määrä Osallistujamäärä/ vaikuttavuus Harrastuskerhojen määrä koulujen kerhotoiminta	 Hyvän mielen – puiston rakentaminen; mukana vapaaehtoisia sekä mm. koululaisia. Monipuolinen ja asukkaiden toiveisiin pohjautuva ryhmätoiminta
Lisätään osaamista päihteetöntä elämän tukemiseen Kymsoten, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen	Kymsote, kunta, järjestöt	Uudet toimintamallit Asiakaskontaktit	
Elämänhallinnan tukeminen elämän muutostilanteissa	Tukiverkostot saatavilla Omaishoitajien tukeminen	Kymsote, järjestöt	Tiedotuskanavat Koulutus Yhteiset tapaamiset	Ryhmätoiminta, henkilökohtaiset keskustelut

PAINOPISTE 3.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
Toimintakyvyn ylläpitäminen eri toimintakyvyn osa-alueet huomioiden	<p>Hyvinvointiin liittyvät infot, monitoimiauto</p> <p>Terveysliikuntaryhmät, vertaisohjaajatoiminta, ikääntyvien liikuntaneuvonta</p> <p>Uudet tavat pitää yhteyttä arjessa.</p> <p>Ite ja yhdessä – toiminta kylä- ja liikuntaryhmät</p> <p>Liikunnan olosuhteiden kehittäminen ikääntyvien tarpeisiin.</p>	<p>Kymsote, kunnat, liikuntatoimi</p> <p>Liikuntatoimi, järjestöt ja yhdistykset</p> <p>Kunta</p> <p>Ite ja yhdessä -toiminta, kulttuuritoimi, liikuntatoimi, digikoordinaattori</p> <p>Kunta, kuntatekniikka, matkailu- ja liikuntatoimi</p>	<p>Infojen määrä</p> <p>Osallistuneiden määrä</p> <p>Osallistujien määrä</p> <p>Etäryhminen määrä ja niihin osallistuneet. Yksilökohtaiset yhteydenotot etäyhteyksin.</p> <p>Käyttäjryhmien määrä</p> <p>Tapahtumien määrä</p>	<p>Ikääntyneiden terveysliikuntaryhmät: 17 kpl. Osallistujien määrä: 148.</p> <p>Vertaisohjaajaryhmät: 4 kpl. Osallistujien määrä: 37.</p> <p>Edellistä yhtenä Tupajumppa etäyhteydellä 1 krt/ vko, max. 11 osallistujaa.</p> <p>Ikääntyneet liikuntaneuvonnan yksilöasiakkaat: 11 kpl. Vastaanottokäynnit 22 kpl</p> <p>Liikuntahetket ja vierailijat kyläryhmissä. Hyvää oloa ja eloa teemaryhmä. Tantsut säännöllisesti neljällä kylällä.</p>
Mielen hyvinvoinnin tukeminen	Terveysliikunta Kulttuurihyvinvointi Mitä kuuluu -soittoringit	Kymsote, kunnat, liikuntatoimi, kulttuuritoimi, Eläkeläisten puhelinpalvelu, yhdyshenkilöt kylittäin, Ite ja yhdessä -toiminta, seurakunta	Hyvinvointi-indeksit?	Keskustelut, eri teemat ryhmätoiminnoissa, yhteydenpito puhelimitse, pulinapiiri etänä, tapaamisten ja kohtaamisten mahdollistaminen myös mm. retkien avulla
Vahvistetaan muistisairauksien varhaista tunnistamista ja tietoisuutta miten toimia	Järjestöyhteistyö/kirjasto Omaishoitajien pulinapiiri ja yhteistapaamiset	Kymsote, kunnat, järjestöt (omat ja alueelliset), kotihoitajat	Tapaamiset Diagnosoitujen määrä	Muistiluotsien vierailut ryhmissä ja tapahtumissa.

PAINOPISTE 4.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
Kaatumisseula toimintamallin jalkauttaminen ja vahvistaminen	KaatumisSeulan järjestelmällinen käyttöönotto	Kymsote, liikuntatoimi, järjestöt ja yhdistykset	Toteutuneet käynnit	Tantsut ja jumpat; tasapainoharjoitukset niissä
Osaamisen vahvistaminen lähisuhteiden tunnistamiseen ja ehkäisyyn Kymsoten, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Kotihoidolle riittävästi aikaa käynneille ja keskusteluun	Kymsote, kunnat, järjestöt Vastuu jää kotihoidon jälkeen lähiomaiselle	Tilastotiedot Kotihoidon yksittäisten käyntien aika h/vko tai min/pv	
Osaamisen vahvistaminen syrjäytymisen tunnistamiseen ja ehkäisyyn Kymsoten, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Aktiivinen kylätoiminta Etsivä vanhustyö Huoli ilmoitukset - kampanja Kuljetusmahdollisuuksien parantaminen Digituki	Kymsote, kunnat, järjestöt, Ite ja yhdessä - toiminta	Tilastotiedot Digituen käyttäjien määrä	Digituki, ryhmätoiminnot Digitukipyynnöt yhteensä 706
Ympäristöterveyden huomioiminen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa Kaunis ja virikkeellinen ympäristö, kenen vastuulla kokonaisuus kunnissa ja kylillä? -> ympäristön terveys- ja hyvinvointivaikutukset niin mielenterveydelle kuin fyysiselle hyvinvoinnille	Jalkakäytävien osahiekotus Saavutettavissa oleva, turvallinen ja virikkeellinen ympäristö.	Tekninen toimi Liikuntatoimi	Esteettömyys Ulko- ja sisäliikuntapaikat	Etenee Hyvän mielen – puiston rakentaminen yhteistyössä Kukkajuttuja – teemaryhmä ja muu käsillä tekeminen eri ryhmissä.

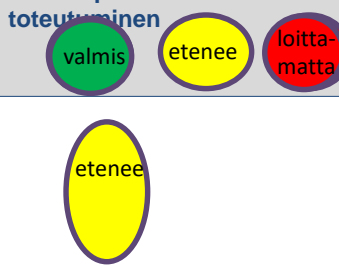

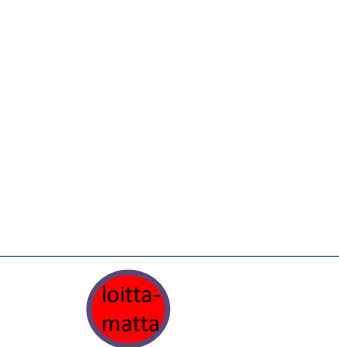
PAINOPISTE 1.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen		
				valmis	etenee	aloittamatta
Oman toimijuuden ja osallisuuden tukeminen	Monimuotoinen ryhmätoiminta (eri-ikäiset yhdessä), mm: viikoittaiset kerhot, avoin olohuone.	Kunta, srk, Terveystalo, Kymen HVA	Viikoittaiset kävijämäärät		etenee	
Yhteisöllisyyden vahvistaminen	Yhteisöllinen kevätieha, Vanhustenviikon tapahtumat, sekä muut sesongin mukaan toteutuvat koko yhteisön kattavat tapahtumat.	Kunta, srk, Terveystalo, hoivakotiyksiköt.	Kävijämäärät, mielipidemittarit		etenee	
Avoimien kohtaamispaikkojen kehittäminen yhdessä ikäihmisten, kuntien, järjestöjen ja Kymnsoten kanssa	Digituki: digityöpajat, Digikummit-vertaistukitoiminta.	Kunta, srk, järjestöt sekä muut yhteistyökumppanit	Kävijämäärät, mielipidemittarit		etenee	

PAINOPISTE 2.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
Vahvistetaan ennakoivaa puheeksiottoa ikääntyneiden päihteiden ja rahapelaamisen osalta	Toimihenkilöiden kouluttaminen	Yhteistyössä kunnan, A-klinikan, srk:n (diakonin), Terveystalon ja gerontologisen sosiaalityön kanssa.	Mielipidemittarit, osallistujamäärät.	
Lisätään osaamista päihdeettömän elämän tukemiseen Kymsoten, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Avoimet luentotilaisuudet (joista vahvistettu tiedottaminen mm. lähiomaisille) Aiheen huomioinen, sekä mukaan ottamien teemaviikoilla. Pyritään ennaltaehkäisemään päihdeongelmia yhteisen toiminnan ja puheeksioton toimin yhteistyössä Terveystalon kanssa.	Yhteistyössä kunnan, A-klinikan, srk:n (diakonin), Terveystalon ja gerontologisen sosiaalityön kanssa.	Mielipidemittarit, osallistujamäärät.	
Elämänhallinnan tukeminen elämän muutostilanteissa	Avoimet luentotilaisuudet, joista vahvistettu tiedottaminen mm. lähiomaisille.	Yhteistyössä kunnan, A-klinikan, srk:n (diakonin), Terveystalon ja gerontologisen sosiaalityön kanssa	Mielipidemittarit, osallistujamäärät	

PAINOPISTE 3.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen		
				valmis	etenee	aloittamatta
Toimintakyvyn ylläpitäminen eri toimintakyvyn osa-alueet huomioiden	Kunnan kaikille avoimet kyläkohtaiset jumpat: mm. tuolijumppa, keppijumppa, kuminauhajumppa, tasapainoharjoitteet, sauvalenkiryhmä, viikoittainen uimahalliretki / vesijumppa Mielenterveyttä tukevat yhteisölliset / liikunnalliset tapahtumat ja retket Fysioterapia.	Kunta, srk, Terveystalo, Kymen HVA	Liikuntaryhmien kävijämäärät, toimintakauden lopussa kerättävä asiakaspalaute Kävijämäärien seuranta, asiakaspalautteen koonti, sekä kokonaistilanteen arviointi			
Mielen hyvinvoinnin tukeminen	"Mitä kuuluu?" -puhelut iäkkäille / yksinäisille Teemaluennot Vapaaehtoistoiminta / vertaistuki	Kunta, srk, järjestöyhteistyö, vapaaehtoistoiminta	Tavoitettujen asiakkaiden määrän kartoitus			
Vahvistetaan muistisairauksien varhaista tunnistamista ja tietoisuutta miten toimia	Muistikahvila Avoimet luennot	Kunta, srk, Kymen HVA, yhteistyökumppanit	kävijämäärien seuranta, asiakaspalautteen koonti, sekä kokonaistilanteen arviointi			

PAINOPISTE 4.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä

Välitavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho / jatkovalmistelu yhdyspinnat	Mittarit	Toimenpiteiden toteutuminen
Kaatumisseula toimintamallin jalkauttaminen ja vahvistaminen	Ennaltaehkäisevätyö: liikuntaryhmät/kerhotoiminta, tiedottamien ennaltaehkäisevästä työstä, sekä toimintamuodoista kuntalaiset tavoitavissa tapahtumissa; Saaristomarkkinat-terveydenedistämisteltta, Vanhustenviikko, sekä muut kuntalaisia koolle kokoavat tapahtumat Kaatumisluennot yhteistyössä fysioterapeutin kanssa.	Kunta, Kymen HVA, Terveystalo	Asiakastytyväisyyskyselyt	
Osaamisen vahvistaminen lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ehkäisyyn KymenHVA:n, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Huoli-ilmoitusten tekeminen kuntalaisten / kohderyhmien tietoisuuteen, sekä toimijoiden koulutus.			
Osaamisen vahvistaminen syrjäytymisen tunnistamiseen ja ehkäisyyn Kymen HVA:n, kunnan ja järjestöjen toiminnassa	Avoimet luennot Kartoitetaan eri vaihtoehtoja ikäihmisten syrjäytymisen ehkäisyyn	Kunta, Terveystalo, järjestöt	Kävijämäärät	
Ympäristöterveyden huomioiminen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa	Kohtaamispaikat oltava sellaisia, että niihin olisi mahdollisimman helppo kulkea: esteettömyys, käytössä olevan tilan tulisi palvella kaikkia.		Mielipidemittarit	